

Van APV naar omgevingsplan

Workshop ***Het aanpassen van de
bruidsschat: hoe werkt de keten in de
praktijk?***

Nienke van Renssen – Inspiratiedag Ow

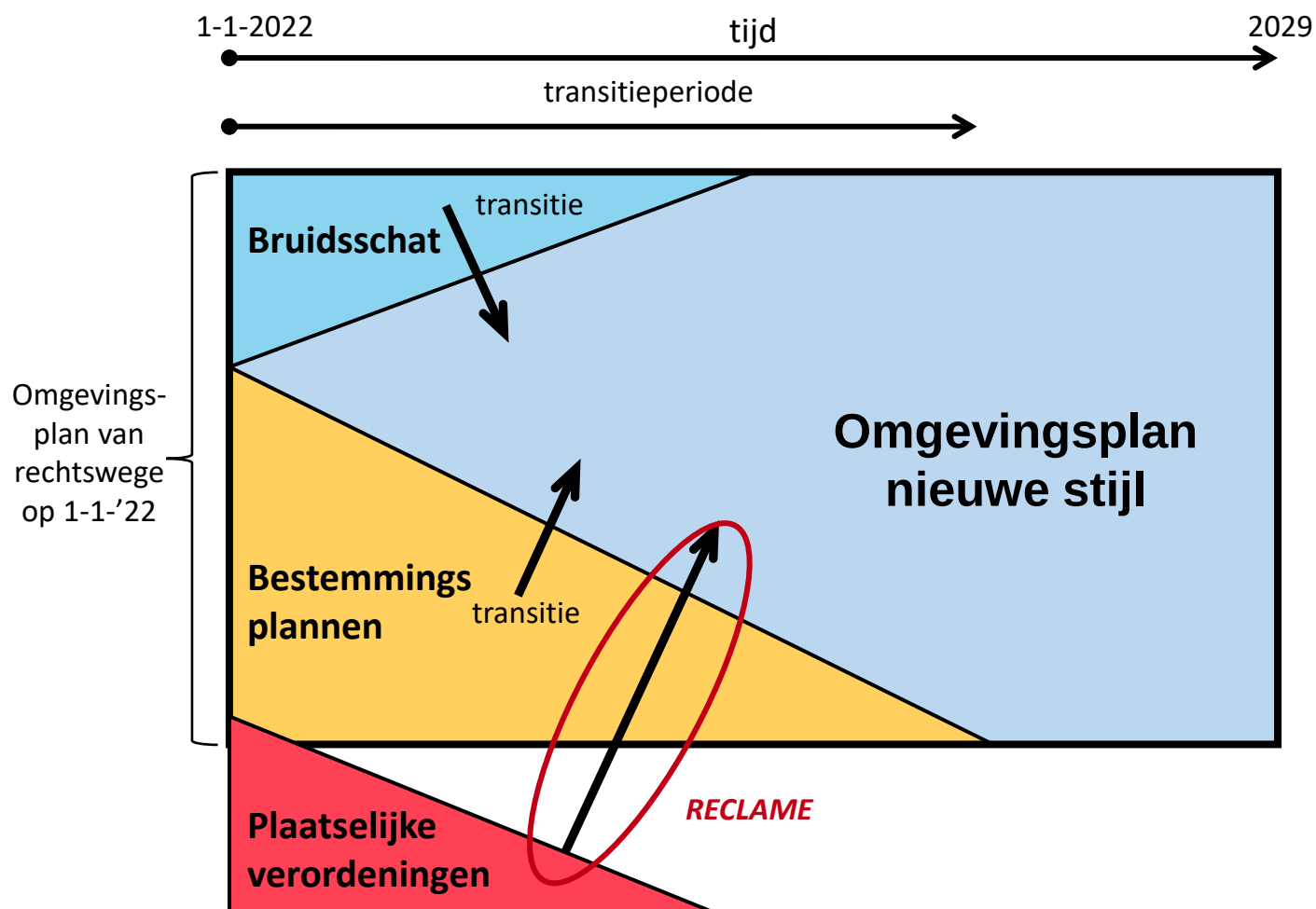
- Elke plek vraagt om een eigen afweging
- van specifieke belangen.

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Van APV naar Omgevingsplan 1/5

Van APV naar Omgevingsplan 2/5

Huidige tekst model Algemene plaatselijke verordening

handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

1. Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Van APV naar Omgevingsplan 3/5

- Regels uit de lokale verordening in het omgevingsplan
- Over de fysieke leefomgeving
- Voor einde van de transitietermijn opgenomen in het omgevingsplan
- Staalkaarten zijn een voorbeeld, geen verplichting

Van APV naar Omgevingsplan 4/5

Staalkaart Verordeningen in het omgevingsplan – deel 2

Graven, kabels en leidingen, standplaatsen, reclame

De basisversie voor regels over reclame omvat een specifieke zorgplicht en de mogelijkheid om die zorgplicht met maatwerkvoorschriften in te vullen. Deze basisversie is voor gemeenten die het plaatsen van reclame vooral via het privaatrechtelijke spoor regelen. Reclame wordt vaak aangebracht op gronden of aan objecten die in eigendom zijn bij de gemeente. Verschillende gemeenten gebruiken daarom privaatrechtelijke contracten waarin het maken van reclame (bijvoorbeeld met sandwichborden) aan een contractpartij wordt gegund. De specifieke zorgplicht is dan voldoende om te kunnen optreden tegen andersoortige reclame (bijvoorbeeld op particulier terrein) die bovenmatig hinderlijk is.

Versie plus voor reclame bevat, naast de specifieke zorgplicht, een vergunningplicht voor grotere reclameobjecten en een vergunningplicht met een specifiek werkingsgebied zoals een historisch stadscentrum. Daarnaast zijn er algemene regels voor veel voorkomende reclameobjecten, zoals uitstallingen, spandoeken en reclameborden. De algemene regels gelden ook als die reclameobjecten (bijvoorbeeld vanwege de maten, of vanwege plaatsing in het aangewezen werkingsgebied) vergunningplichtig zijn. De algemene regels geven immers ook in de vergunningplichtige gevallen meestal een passende invulling aan de belangen waarvoor de regels in deze paragraaf zijn gesteld. De vergunningplicht heeft met name tot doel om reclameobjecten te kunnen weigeren als die belangen onevenredig worden geschaad, maar niet om op de specifieke situatie toegesneden voorschriften te stellen. Maatwerkvoorschriften en vergunningvoorschriften zijn mogelijk over de specifieke zorgplicht en in aanvulling op, of in afwijking van, de algemene regels over het plaatsen van uitstallingen, spandoeken en reclameborden.

Ook hier geldt dat de twee varianten naast elkaar kunnen worden toegepast. Beide varianten krijgen dan een specifiek werkingsgebied dat een afzonderlijk deel van de gemeente omvat. De werkingsgebieden moeten opgeteld het gehele gemeentelijke grondgebied afdekken.

Op diverse plaatsen in de artikelen en de toelichting staat [x]; op deze plaatsen moet de gemeente een keuze maken voor een bepaalde waarde (bijvoorbeeld de maximale hoogte van een reclameobject in de openbare ruimte).

<https://vng.nl/publicaties/staalkaart-verordeningen-in-het-omgevingsplan-deel-II>

Van APV naar omgevingsplan 5/5

tekst uit staalkaart verordening deel II

Paragraaf 5.5.8 Reclame plaatsen

Artikel 5.47 Aanwijzing activiteiten

1. Deze paragraaf gaat over:
 - a. het aanbrengen en maken van reclame in de openbare ruimte; en
 - b. het aanbrengen en maken van reclame die zichtbaar is vanuit de openbare ruimte.
2. Deze paragraaf gaat ook over het plaatsen van objecten waarop de reclame wordt aangebracht.
3. Deze paragraaf gaat niet over:
 - a. uitstallingen die behoren tot een standplaats als bedoeld in artikel 5.37;
 - b. het uiten van een persoonlijke opvatting; en
 - c. het plaatsen van objecten door een overheidsorgaan voor het uitvoeren van een publiekrechtelijke taak.

Artikel 5.48 Specifieke zorgplicht reclame plaatsen

De zorgplicht, bedoeld in artikel 5.3, houdt voor het aanbrengen en maken van reclame en het plaatsen van objecten waarop reclame wordt aangebracht [in ieder geval] in dat:

- a. voldoende vrije doorgang voor hulpdiensten overblijft;
- b. voldoende vrije doorgang op voetpaden overblijft;
- c. de vrije toegang tot brandputten en vluchtroutedeuren is geborgd;
- d. objecten stabiel worden geplaatst of degelijk worden opgehangen; en
- e. het uiterlijk van de reclame niet in strijd is met de goede omgevingskwaliteit.

Van APV naar omgevingsplan 5/5

tekst uit staalkaart verordening deel II

(versie plus: aanvulling)

Artikel 5.49 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning in <aangewezen gebied, zoals historisch stadscentrum> reclame aan te brengen of te maken.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning verlichte of bewegende reclame aan te brengen.
3. Het is verboden zonder omgevingsvergunning een reclameobject te plaatsen als dat object:
 - a. langer is dan [x] m;
 - b. breder is dan [x] m;
 - c. hoger is dan [x] m; of
 - d. langer dan [x] dagen/weken wordt geplaatst.

Artikel 5.50 Bijzondere aanvraagvereisten omgevingsvergunning

Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt:

- a. een tekening of ingetekende luchtfoto verstrekt met daarop de locatie van de reclame;
- b. een foto, tekening of duidelijke omschrijving van de reclame verstrekt;
- c. als een object wordt gebruikt: de lengte, breedte en hoogte van dat object aangegeven; en
- d. de voorgenomen tijdsduur van het maken van reclame vermeld.

Artikel 5.51 Beoordelingsregel omgevingsvergunning

De omgevingsvergunning wordt alleen geweigerd als de belangen, bedoeld in artikel 5.4, onevenredig worden geschaad.

Artikel 5.52 Algemene regel uitstallingen

1. Met het oog op het behouden en bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte en het beperken van hinder is een uitstalling maximaal [x] m breed, [x] m diep en [x] m hoog.
2. De uitstalling wordt alleen direct voor of tegen de gevel van het bedrijf geplaatst.
3. De uitstalling wordt alleen tijdens openingstijden van het bedrijf geplaatst.
4. De uitstalling wordt niet in de grond verankerd.
5. Vanaf een uitstalling vindt geen verkoop plaats.

Van APV naar omgevingsplan... hoe dan?

Omgevingsplan ontwerp vragen

In drie stappen naar een omgevingsplan

- 1) Wat willen ik waar regelen in het omgevingsplan en waarom?
- 2) Wat moet en kan ik regelen in het omgevingsplan? (Wat zijn de kaders?)
- 3) Hoe wil ik een activiteit regelen?

ONTWERPVVRAGEN

Het omgevingsplan ontwerpen

Deze online tool bevat ontwerp vragen voor het omgevingsplan en geeft - op basis van keuzes die u maakt - aan welke type regels u moet opnemen in welk hoofdstuk van het omgevingsplan. U richt als het ware stap voor stap uw omgevingsplan in.

Stap 1 — Wat wil ik regelen in het omgevingsplan?

Deze stap gaat in op het verwerken van kaders die vanuit omgevingsvisie en programma's worden gesteld, op hoe u regels vanuit Rijk en provincies verwerkt en hoe u omgaat met lokale verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

<https://ontwerptoolomgevingsplan.vng.nl/home>

Wat wil ik regelen in het omgevingsplan?

- ☐ Zijn er kaders opgenomen in de omgevingsvisie of in een of meerdere programma's?
- ☐ Wil ik specifieke doelen voor een onderwerp of onderdeel van de fysieke leefomgeving met het omgevingsplan bereiken?
- ☐ Betreft het een onderwerp dat het bestuur naar zich toe wil trekken?
- ☐ Richt de waarde die u stelt zich tot de gemeente zelf?

Gegeven antwoorden

Huidige vraag

Wat wil ik regelen in het omgevingsplan?

Resultaten stap 1

Stap 1 geeft inzicht in:

- Kaders die al invulling geven?
- Welke doelen?
- Onderwerp dat regulering behoeft?
 - Wat publiek te regelen (of aan privaat over te laten)
- Voor gehele of specifieke grondgebied?
- Met welk oogmerk regels aan de activiteiten stellen?

Reclame - Antwoord stap 1

- **Kaders in Omgevingsvisie en programma?** – waarschijnlijk niet in detail, wel beschrijvingen of doelen per gebied voor het aanzien van de gemeente of economische ontwikkeling?
- **Doelen** - bijvoorbeeld
 - goede omgevingskwaliteit / aanzien van de gemeente
 - Economie stimuleren
 - Tegengaan hinder
 - Verkeersveiligheid
- **Hele grondgebied of specifiek per gebied?**
 - Bijvoorbeeld: algemene regels hele grondgebied
 - Historisch centrum: alleen als het past in de omgeving

Wat moet en kan ik regelen in het omgevingsplan?

- ☐ Betreft het een onderwerp dat door de Ow wordt geregeld?
- ☐ Hebben Rijk of provincie regels gesteld?
- ☐ Zijn er delen in de lokale verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving?
- ☐ Bevat de bruidsschat regels over dit onderwerp?

Vorige

Volgende

Gegeven antwoorden

Huidige vraag

Wat moet en kan ik regelen in het omgevingsplan?

Resultaten stap 2- Wat moet en kan ik regelen?

Stap 2 geeft inzicht in:

- Onderwerp geregeld door Ow?
- Instructieregels en bijbehorende afwegingsruimte
 - Activiteiten zelf regelen en af kunnen wijken van regels van rijk en provincie
- Regels uit lokale verordeningen?
- Bruidsschat?

Reclame - Antwoord stap 2

- Geregeld in de Omgevingswet? – Ja, reclame wijzigt de fysieke leefomgeving
- Rijk en Provincie – waarschijnlijk niet inhoudelijk, was altijd al gemeentelijke bevoegdheid
- Delen in de lokale verordening – Waarschijnlijk: Ja. Zoals de voorbeeld regels in de APV.
- Regels in de bruidsschat? wel aanvraagvereisten via de bruidsschat! Artikel 22.300 van de bruidsschat. Kan je aanpassen bij omgevingsplan

Ontwerp vragen stap 3

Doorloop per activiteit stappen A

- ☐ Activiteit toestaan of uitsluiten
- ☐ Regels groeperen
- ☒ Type regel
- ☐ Normen stellen
- ☐ Uniforme regels
- ☐ Register

Vorige

Volgende

Kies het type regel. Let op: het regeltype dat u kiest, moet in samenhang zijn met de plek waar de regel geldt (werkingsgebied). Dit bepaalt u onder de stap "Uniforme regels".

- ☐ Activiteit niet regelen.
- ☐ Activiteit toestaan onder algemene regels.
- ☐ Activiteit verbieden zonder omgevingsvergunning.
- ☐ Activiteit 'absoluut' verbieden.

Vorige

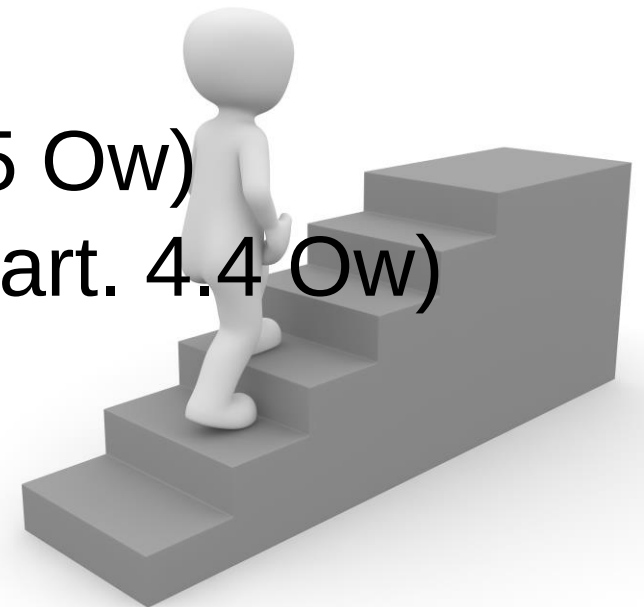
Volgende

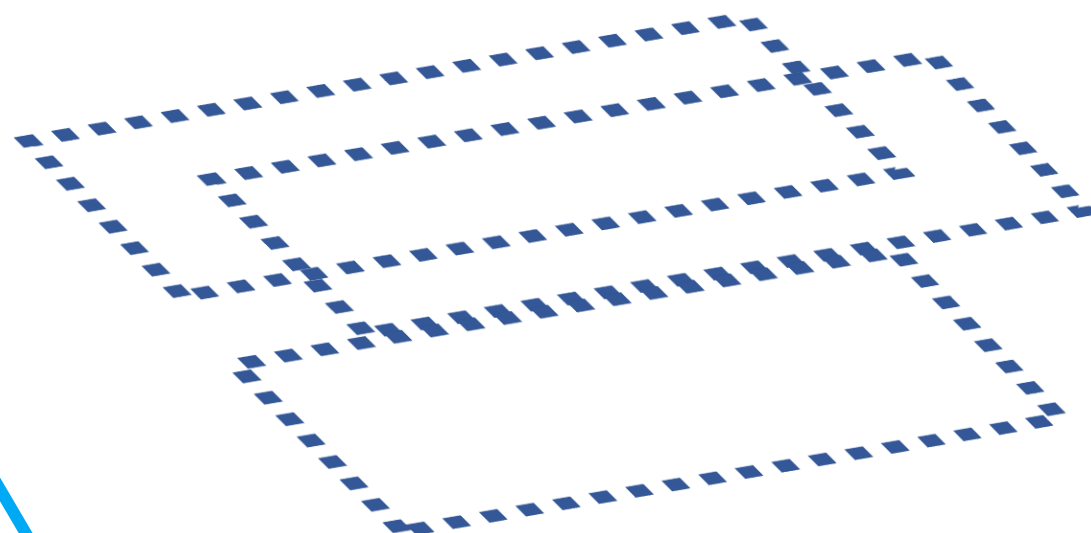
Resultaten stap 3 – type regel

Verschijningsvorm van regels over activiteiten

Activiteit:

- niet regelen (dus toegestaan)
- toestaan onder algemene regels
- toestaan met maatwerkvoorschrift (art. 4.5 Ow)
- verbieden zonder voorafgaande melding (art. 4.4 Ow)
- verbieden zonder omgevingsvergunning
- ‘absoluut’ verbieden

Reclame - Antwoord stap 3

- Type regel? – verschillend
- Onderscheid per gebied – Ja, zie stap 2
- Zorgplicht – hele gemeente
- Gebied: specifieke vergunningplicht,
Voor verlichte en bewegende reclame – doel: verkeersveiligheid
Voor reclame van bepaalde afmetingen – doel: tegengaan hinder / ontsiering
- Gebied historisch stadscentrum: Ja, verbieden zonder omgevingsvergunning
- Gebied: overig
- Algemene regels en informatieplicht voor uitstallingen, spandoeken en reclameborden die zonder omgevingsvergunning in de openbare ruimte geplaatst kunnen worden

Reclame - Antwoord stap 3

alle antwoorden stap 3 leidt tot beslistabel

tabel is basis voor juridische regels, annoteren en toepasbare regels

Gaat het om reclame die zichtbaar is vanaf de openbare	nee	ja							
Locatie		overig	historisch stadcentrum	specifiek vergunningplicht gebied					
Verlicht of bewegend				ja	nee				
Lengte ≥ [X]					ja	nee			
Breedte ≥ [X]						ja	nee		
Hoogte ≥ [X]							ja	nee	
Langer dan [X] dagen / weken								ja	nee
	NVT	TV gebied	VP	VP	VP	VP	VP	VP	IP

<https://vng.nl/publicaties/digitalisering-staalkaart-verordeningen-in-het-omgevingsplan-deel-ii>

Hoe wil ik de activiteit regelen, overig:

- Begrippen
- Normadressaat
- Procedures
- Overgangsrecht
- Financiële bepalingen etc.

- Zie online tool.

Begrippenomgevingswet.nl

[HOME](#)[GEMEENTEN](#)[OVER](#)

Activiteiten

houtopstand vellen

bouwen van een bouwwerk

wonen

uitweg maken of veranderen

grondwerkzaamheden uitvoeren

voorwerpen op of aan de weg

handelsreclame maken

dakkapel plaatsen

ACTIVITEIT: handelsreclame maken

-

reclamebord

vrijstaand bord zuil waarop rondom of aan één of meer zijden affiches kunnen worden of zijn geplakt.

BGT | IMGeo

reclamezuil

vrijstaand bord zuil waarop rondom of aan n of meer zijden affiches kunnen worden of zijn geplakt.

Begrippen en afbakening:

- Artikel 1.1 Casco
- Definitie van 'handelsreclame' is niet overgenomen.
- Reclame blijkt uit het taalgebruik (zie tool begrippen)
- Afbakening kan aan begin van de paragraaf

Artikel 5.47 Aanwijzing activiteiten

1. Deze paragraaf gaat over:

a. het aanbrengen en maken van reclame in de openbare ruimte; en

b. het aanbrengen en maken van reclame die zichtbaar is vanuit de openbare ruimte

2. Deze paragraaf gaat ook over het plaatsen van objecten waarop de reclame wordt aangebracht.

Doelen en beoordelingsregels:

- Doel en oogmerk voor het stellen van een regel
- Bedenk dit per gebied
- Laat dit terugkomen in de beoordelingsregels

Artikel 5.51 Beoordelingsregel omgevingsvergunning

De omgevingsvergunning wordt alleen geweigerd als de belangen, bedoeld in artikel 5.36, onevenredig worden geschaad.

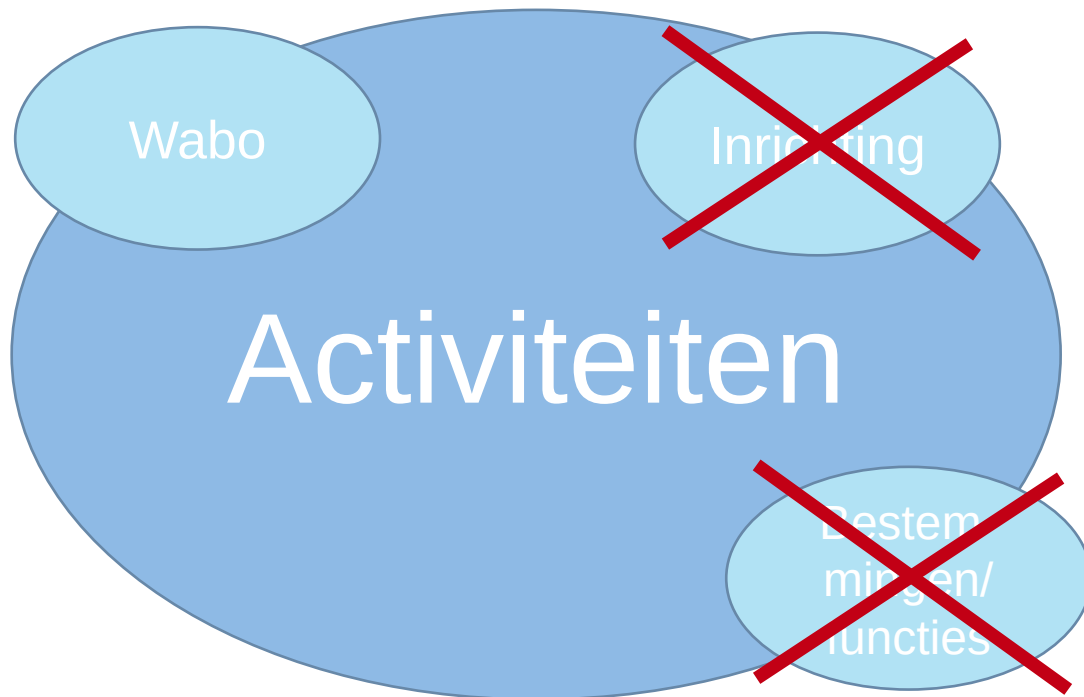
Artikel 5.36 Oogmerken

1. De regels in deze afdeling zijn gesteld met het oog op:

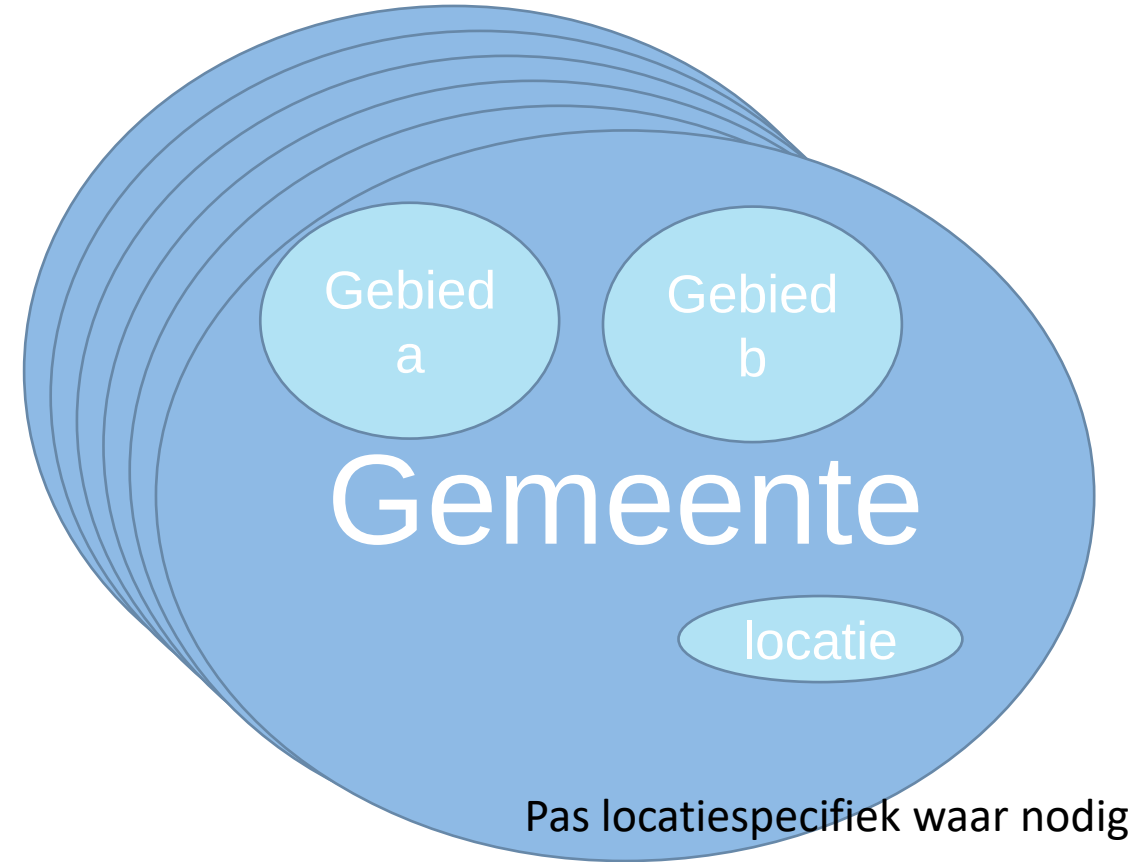
- a. het behoeden van de staat en werking van de openbare weg en het openbaar water voor nadelige gevolgen van activiteiten op of rond die weg of dat water;*
- b. het behouden en bevorderen van de verkeersveiligheid;*
- c. het behouden en bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte;*
- d. het beperken van hinder; en*
- e. het beschermen van het aanzien van de openbare ruimte*

Oefen met gemeentebrede regels gekoppeld aan activiteiten ipv bestemming

Denk activiteiten

Denk algemene regels

- Specialisten: oefen met algemene regels, gekoppeld aan locaties als nodig

Vorbereiden

Opbouwen omgevingsplan

- Oriënteer je op het casco en de ontwerpvrAGEN voor het omgevingsplan
- Beoordelen bruidsschat
- Inventariseren verordeningen
- Betrek de raad en breng het project met de keuzen voor het omgevingsplan in besluitvorming
- Maak een plan van aanpak voor de overgangsfase en breng in besluitvorming

Tips voorbeeldregels omgevingsplan (1)

- Maak gebruik van de online ontwerp vragen omgevingsplan van VNG
- Vraag je telkens af wat de reden is dat je een activiteit wilt regelen
- Denk vanuit gebieden om te voorkomen dat je slechts een sectorale insteek krijgt
- Denk vanuit direct werkende algemene regels
- Check of VNG al voorbeeldregels (staalkaarten) heeft gemaakt voor het gebied of thema
- Maak gebruik van 100 ideeën voor de gemeentelijke regelgever (2^e editie, april 2016)

Tips voorbeeldregels omgevingsplan (2)

- Maak een beslistabel
- Schoon je begrippen op (www.begrippenomgevingswet.nl)
- Digitaliseer de bestaande regels
- Leg een relatie met de toepasbare regels (zie ook Handreiking toepasbare regels)
- Haal inspiratie uit de (Handreiking) Waterschapsverordening en de (Handreiking) provinciale verordeningen
- Werk samen/stem af met gemeenten/partners in de regio
- <https://vng.nl/nieuws/staalkaart-vier-verordeningen-in-omgevingsplan-beschikbaar>

Het omgevingsplan

Een structuur voor gemeenten

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Hoofdstuk 2 Doelen

Paragraaf 2.1 Doel omgevingsplan

Paragraaf 2.2 Verplichte omgevingswaarden

Paragraaf 2.2 Facultatieve omgevingswaarden

Hoofdstuk 3 Programma's

Paragraaf 3.1 Programma's met programmatische aanpak

Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving

Paragraaf 4.1 Bebouwde kom

Paragraaf 4.2 Moderniseringslocaties

Paragraaf 4.3 Gebiedsontwikkelingslocaties

Paragraaf 4.4 Cultureel erfgoed

Paragraaf 4.5 Stille gebieden

Paragraaf 4.6 [etc., etc., etc.]

Hoofdstuk 5 Activiteiten

Paragraaf 5.1 Inleidende bepalingen

Paragraaf 5.2 Benutten van de fysieke leefomgeving

Paragraaf 5.3 Bouwactiviteiten, aanlegactiviteiten, sloopactiviteiten

Paragraaf 5.4 Milieubelastende activiteiten

Paragraaf 5.5 Activiteiten op of bij wegen of bij wateren in beheer bij de gemeente

Paragraaf 5.6 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed

Paragraaf 5.7 Activiteiten met betrekking tot planten en dieren

Paragraaf 5.9 [etc, etc, etc.]

Hoofdstuk 6 Beheer en onderhoud

Paragraaf 6.1 Onderhoud- en instandhoudingsverplichtingen

Paragraaf 6.2 Gedoogplichten

Hoofdstuk 7 Financiële bepalingen

Paragraaf 7.1 Kostenverhaal

Paragraaf 7.2 Nadeelcompensatie

Hoofdstuk 8 Procesregels

Paragraaf 8.1 Voorbereiding van besluiten

Paragraaf 8.2 Gemeentelijke projecten van publiek belang

Informatiebronnen

- OntwerpvrAGEN omgevingsplan
<https://ontwerptoolomgevingsplan.vng.nl/>
- Casco
<https://vng.nl/publicaties/het-casco-voor-het-omgevingsplan>
- Staalkaarten – Verordeningen in het omgevingsplan deel II
<https://vng.nl/artikelen/staalkaarten-omgevingsplan>
- Gedigitaliseerde staalkaarten in het omgevingsplan – deel II
<https://vng.nl/publicaties/digitalisering-staalkaart-verordeningen-in-het-omgevingsplan-deel-ii>

Staalkaart voor het omgevingsplan

Integratie van vier verordeningen

Voor vragen

Wij zijn benieuwd naar uw
ervaringen

staalkaarten@vng.nl